

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

ศาสนาสมบูรณ์แบบ

(นี่อุทิศให้พ่อเจ้าคะ) ลูกอาจารย์ชาลี อาจารย์ชาลีก็เป็นครูเรา ต่อมาเราก็เป็นครู อาจารย์ชาลี เลยวนกันไปวนกันมา เรายุ้ยมากนะรักอาจารย์ชาลี รักติดจิตติดใจตลอดมาไม่ได้จัดงานนะ ถึงล่วงไปแล้วก็รัก รักลูก ๆ หลาน ๆ เป็นเครือโยงกันไปหมดนะ เกี่ยวมาจากอาจารย์ชาลี นี่ลูกอาจารย์ชาลีทั้งนั้น แต่พี่ชายใหญ่ โอบาส เสียไปแล้วนะ (เสียแล้วคะ) หายากนะหาคนดี ครูคนดี ดีจริง ๆ การถือเนื้อถือตัวไม่มี เข้าไหนเข้าได้หมดเลย ประหยัดมัธยัสถ์ ไม่สุรุ่ยสุร่าย ไม่ลืมน้ำเนื้อลืมน้ำตัว เข้าไหนได้หมดเลย เราเป็นเด็กก็รู้อยู่ เพราะงั้นเราถึงได้รักละซี รักอาจารย์ชาลีนี้ ตอนนั้นเราเป็นนักเรียน นั้นเป็นครู จากนั้นเราก็ออกบวชเรื่อยเลย ทางนั้นก็ทำราชการงานเมือง เสียไปก็ปีแล้วหือ (๕ ปีแล้วคะ) เสียไป ๕ ปีแล้วนะ

แม่ละเป็นยังงี้เดี๋ยวนี (แม่สบายดีเจ้าคะ) แล้วไปไหนมาไหนได้ไหม (เดินได้เจ้าคะ ปฏิบัติธรรมได้อยู่คะ) แม่ยัง พ่อเสียไปแล้ว แม่ก็เป็นคนดี เรื่อย่าพูดแต่ว่าพ่อเป็นคนดี แม่ก็เป็นคนดีเหมือนกัน แต่แม่ไม่ได้มาสอนเรา เราถึงไม่พูด ดีไม่ดีเราไม่พูดถึงเลย พูดแต่พ่อที่มาเป็นครูสอนเรา เรายังไม่ลืมนะ อย่างนี้ละอะไรที่มันสะดุด ก็ครูเรานี้แหละทักเรา เราอ่านอย่างว่านั่นแหละ เด็กอ่านหนังสือ อำเภอวานรนิวาสนี่นะ อ่านความรู้เรื่องเมืองไทย จังหวัด อำเภอว่าเรื่อยไป

เราอ่านไปถึงอำเภอ วา-นอน-นิ-สาด เหนอ ๆ ว่างั้นนะครู อ่านอีกน้า อำเภอวา-นอน-นิ-สาด หือ ตัวอะไรถึงเรียกว่า นิ-สาด อ้อ เนาะ อย่างงั้นนะ อำเภอ วา-นอน-นิ-วาด ก็อย่างงั้นซีเพราะฉะนั้นมันถึงสบตก ว่างั้นนะ เราเลยไม่ลืมนะ ตัวหนังสืออย่างหนึ่งว่าไปอย่างหนึ่งมันก็สบตกละซี เราเลยไม่ลืมนะ คำนี้อาจารย์นี่สอนเรา ทักเรา เพราะเราอ่านผัดนี้ ไหน ๆ อ่านดูซินะ ลงของเก่าอีก หือ ๆ นี่ตัวอะไร ๆ จี้เข้าไป พอไปดูชัดเจนแล้ว อ้อ สะดุดใจก็ก อำเภอ วา-นอน-นิ-วาด นั้นชิมันถึงสบตก อ่านอะไรพรวดพราด ว่างั้น เราไม่ลืมนะอย่างนี้ อำเภอวานรนิวาส แปลว่าบ้านลิง นิวาสที่อยู่ของลิง แต่แปลเพื่อให้ได้ศัพท์ได้แสงชัดเจนก็ว่า วานรนิวาส บ้านลิง

เมื่อวานขึ้นนี้ไปงานอาจารย์สุวัจน์ คนมากจริง ๆ จังหวัดก็เรียกว่ามาก พักอยู่ในป่า วัดเขาน้อยนี้ดี เราไปคราวเทศน์ช่วยชาติบ้านเมืองก็ไปพักที่นั่น เทศน์ที่นั่นด้วย คราวนี้ไปงานศพท่านสุวัจน์ คนมาก พระก็ดูเหมือนเป็นพัน พระก็ไม่ค่อย ประชาชนมากมาหลายจังหวัด เฉพาะกรุงเทพฯมากที่มาในงานนี้ ท่านเป็นพระปฏิบัติดีมาตั้งเดิม เป็นลูกศิษย์ใกล้ชิดกับหลวงปู่ฝั้น ท่านอาจารย์ฝั้นเป็นลูกศิษย์หลวงปู่ฝั้นเรา ไปมาหาสู่

กันอยู่ตลอดเวลา ท่านตั้งใจปฏิบัติดี นี่ละธรรมที่ได้เห็นชัดเจนก็มีพยานอยู่อย่างนี้ อย่างพระพุทธเจ้าแสดงธรรมแก่บรรดาสัตว์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลายมีเทวบุตรเทวดา อินทร์พรหมมนุษย์มณา บรรลุธรรมเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ ฟังซิ รวมพวกเทพอะไรด้วย เวลาพระพุทธเจ้าเทศน์สำเร็จมรรคผลนิพพานเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ ในตำรา ใ้พวกสำเร็จแต่เสียแต่หมอนว่าสำเร็จมรรคผลนิพพานมันไม่เชื่อนะ ถ้าว่าสำเร็จเสียสำเร็จหมอน หมอนขาดเสียขาด สิ่งหมอนสิ่งเสียไม่ทันนี้เขาจะเชื่อ พวกนี้เชื่อพวกเสียพวกหมอนไม่ได้เชื่ออรรถเชื่อธรรม เพราะฉะนั้นมันถึงไม่ได้สำเร็จไปทางอรรถทางธรรม มันสำเร็จตั้งแต่เสียแต่หมอน ก่อนแล้วกิน กินแล้วนอน ไปอย่างนั้น

พระพุทธเจ้าสอน พวกที่มาฟังนี้มาฟังด้วยความจดจ่อจริง ๆ ฟังด้วยความจริงใจ ผู้เทศน์ก็เทศน์ด้วยพระเมตตาจิตสุดส่วนขององค์ศาสดา ธรรมก็ธรรมสุดส่วนถอดออกมาจากพระทัยมาสอน มีแต่ของจริงร้อยเปอร์เซ็นต์ล้วน ๆ ถอดนี้ปั๊บ ๆ แม่นยำ ไม่มีเคลือบคลาด นี่ละความรู้ภายในจิตใจ สอนถอดออกอะไรไม่ว่าธรรมชั้นใด ๆ ถอดออกจากความถูกต้อง ๆ เพราะฉะนั้นผู้ฟังซึ่งต้องการความจริงอยู่แล้ว จริงต่อจริงก็เข้ากันได้ปั๊บ ๆ นี่ละทำให้สำเร็จมรรคผลนิพพานเป็นจำนวนมากมาย โลกตาบอดหูหนวก มันไม่ยอมเชื่อแหละถ้าสิ่งที่จะหลุดลាក់ให้พ้นจากกองทุกข์ มันเชื่อตั้งแต่สิ่งที่จะลากลงในนรกตกเหวตกบ่อ เชื่อกันทั้งนั้นแหละ นี่เห็นไหมอำนาจความหนาแน่นของกิเลสมันดึงตลอดเวลา ธรรมดึงขึ้นชั่วกาลเวลา พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้นี้ดึงขึ้นชั่วกาลเวลา ส่วนกิเลสดึงลงตลอดกาล เวลาพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้มันก็อ่อนข้อลง สยบลง พอพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปธรรมห่างเหินไป มันขึ้นละที่นี้ นี่ที่ท่านสำเร็จ ท่านสำเร็จอย่างนั้นนะ

เราก็ผู้ประจักษ์เราฟังเทศน์หลวงปู่มัน มันเห็นชัด ๆ ในจิตนี้จะให้ว่าไง คือเราไม่ใช่ผู้ที่เป็นขিপปาภิญา ค่อยคืบค่อยคลานไปเป็นวรรคเป็นตอนเหมือนเราขึ้นบันไดก้าวขึ้นขั้นนี้แล้วขั้นขั้นนี้ไปเรื่อย ๆ เวลาท่านเทศน์พระเณร โอ้ย กระทบยัมย่อง วันไหนท่านจะประชุมเทศน์ ส่วนมากในพรรษามักกำหนดตายตัว ๗ วันประชุมทีหนึ่ง ๆ เวลาฟังเทศน์พวกบรรดาลูกศิษย์ลูกหาเหมือนลูกหิวนมแม่นะ หิวกระหายอยากฟังเทศน์ท่าน วันนั้นรู้สึกกระทบยัมย่องทั่วหน้ากันหมดในวัด พอทุ่มหนึ่งปั๊บ มีดแล้วแหละ พอมีดก็เริ่ม เพราะทุกวันนี้เวลานาที่มันไม่ตรงกัน เช่นทุกวันนี้ทุ่มหนึ่งฟังเริ่มมีดตี ๕ สว่างแล้ว เราเอามีดเอาแจ้ดิกว่า

พอเริ่มมีดท่านก็เริ่มละ ผู้ปฏิบัติธรรมคอยเทียบคอยวัดกันตลอดเวลาทั้งทางภาคปฏิบัติของตัวเอง กับธรรมที่ท่านสำเร็จทุกสิ่งทุกอย่าง และเป็นแนวทางเดินที่ถูกต้องแม่นยำราบรื่นดีงาม นั่นคือทางที่ถูกต้องออกจากหัวใจท่านเทศน์สอนเรา เรามันติดตรงนั้นชัดตรงนี้ คอยเทียบคอยฟัง เวลาท่านเทศน์ ๆ ไป พอเทศน์ไปถึงนี้คอยจ่อ

เราอยู่จุดนี้กำลังพิจารณานี้ ท่านเทศน์เราติดอยู่ตรงนี้ เวลาท่านเทศน์ถึงนั้นท่านจะว่าอะไร นั้น มันจ่อแล้วนะ พอท่านเทศน์ถึงนั้นเราติด ท่านผ่านบึงเราจับได้ปั๊บผ่าน นี่ละ ผ่านไปเป็นพัก ๆ เทศน์แต่ละครั้ง ๆ ผ่านเป็นระยะ ๆ เพราะมันพวกคืบคลานพวกเรา ไม่ใช่พวกโดดผิงเหมือนพวกชิปปลาปิณทุยา แล้วขยับเรื่อย ๆ มันแปลกอยู่นะ

ที่ว่าบรรดาสัตว์โลกที่ฟังเทศน์พระพุทธเจ้าบรรลุมรรคผลนิพพานจำนวนมาก ก็พวกนี้ผ่านไปพวกนี้ร่อยอยู่ พวกนั้นผ่านไปพวกนี้ร่อยอยู่ เรื่อย ๆ พวกนั้นสำเร็จโสดาแล้วสีกา อนาคต อรหันต์ มันหลายชั้นมันขยับไปก็ผ่านได้ ๆ ผู้ที่รวดเร็วก็ผิงเลยทันที เรามาจับเอาตรงที่เราฟังเทศน์หลวงปู่มั่นนี่ คือตามประสีประสาของเราที่หนดด้วยกิเลส มันไม่ได้ผิง ๆ เหมือนพวกชิปปลาปิณทุยา ค่อยขยับไปเรื่อย คราวนี้แก้ได้ตรงนี้ จุดหน้าท่านเทศน์ยังงี้ แก้ได้ตรงนั้น เรื่อย ๆ อยู่อย่างนั้น หายสงสัยเป็นระยะ ๆ นะ ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจะรู้

อย่างที่เราพูดที่ว่าไปอัศจรรย์ใจตัวเองอยู่บนหลังเขาวัดดอยธรรมเจดีย์ ตอนเช้าเราไม่ลืมนะ พอถวายเพลิงหลวงปู่มั่นเสร็จแล้วเราก้ขึ้นเขาวัดดอยธรรมเจดีย์ ขึ้นไปพักอยู่นั้นเดือน ๓ พอดี นั้นก็ไปติดปัญหาตัวเองอยู่ตรงนั้น มันสว่างก็สว่างพิลึกพิลั่นนะ จนเจ้าของเองก็อัศจรรย์เจ้าของ ร่างกายนี้มันเหมือนไม่ใช่ร่างกายนะ มันเหมือนแก้วครอบตะเกียงเจ้าพายุ อะไรที่เรียกว่าไส้ตะเกียง นั้นละความสว่างอยู่ตรงไส้ตะเกียงมันส่องออกมา ความสว่างไส้ตะเกียงคือใจ มันสว่างมาจากใจ มองร่างกายนี้เหมือนเป็นเงา เช่นเดียวกับแก้วครอบ มันทะลุไปหมดเลย มองไปไหนมันจ้ำไปหมด ความสว่างความอัศจรรย์อยู่ด้วยกัน ยืนรำพึงอยู่คนเดียว

นี่ละถ้าพ่อแม่ครูจารย์ยังอยู่นั้น จะเอาได้ตอนเช้าวันนั้นเลย ตอนนั้นเลย นี่ปัญหาเป็นอย่างนี้ละ เมื่ออัศจรรย์มาก ๆ ที่นี้มันเป็นอะไรทุกอย่าง มันตื่นมันตื่นภายในจิตในใจ ความสว่างก็พิลึกพิลั่น นี่ละเวลาพูดตามหลักเกณฑ์แล้ว ความสว่างเหล่านี้คือวาระสุดท้ายของวิภูจักรวิภูจิตได้แก่อวิชชา มันหลอกให้หลงขนาดนั้นนะอวิชชา เพราะฉะนั้นสัตว์โลกจึงไปได้ยาก แม้แต่ผู้ปฏิบัติยังไปงเป็นไก่ตาแตก เราเป็นต้นเห็นชัดเจนแล้ว อัศจรรย์ตัวเอง โถ ทำไมจิตนี้ถึงได้สว่างไสวเอานักหนา กำหนดไปดู่ที่ไหนจ้ำไปหมด นั้นหมายถึง ใจส่วนจ้ำก็เป็นเรื่องของธรรมนั้นแหละ แต่อวิชชามันแทรกอยู่นั้น มันหลอกอยู่ในนั้นเราไม่รู้ ที่นี้เราก้ถือเอาหมตว่าเป็นของวิเศษเสียหมด ตัวพิษมันฝังอยู่ภายใน

ที่นี้เมื่อมันรำพิงนั้นแล้ว สักเดียวเท่านั้นขึ้นแล้วนะธรรม นี่เรียกว่าธรรมเกิด ธรรมสอนเรา อยู่ดี ๆ นี่ขึ้นมาเป็นคำ ๆ อย่างนั้นละธรรมเกิดก็เหมือนกัน กิเลสเกิดก็ขึ้นเป็นคำ ๆ ทางนี้โต้ตอบกัน เป็นคำโต้ตอบกัน อย่างหนึ่งโต้ตอบกันเป็นคำ อย่างหนึ่ง

โต้ตอบกันด้วยความรู้ความเห็นระหว่างกิเลสกับธรรมเจตกัน ๆ อย่างหนึ่งเป็นคำออกมา อย่างนี้เป็นคำออกมา พอมันสว่าง ยืนรำพึง อัจฉรย์อยู่นี้ ลักประเดี้ยวขึ้นเป็นคำขึ้นมาไม่ลืมนะ ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั่นแหละคือตัวภพ นี่ขึ้นแล้วนะ โอัย จะแจ้งมากทีเดียว เราเลยกลายเป็นงไปเลย จุดต่อมก็คือจุดต่อมของตัวสว่างไสวนั้นเองจะเป็นอะไรไป มีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้ จุดต่อมของผู้รู้นั้นเองนั่นแหละคือตัวภพ จุดต่อมอยู่ที่ไหนนั่นแหละคือตัวภพ เราเลยงไป แทนที่จะได้ประโยชน์เลยไม่ได้

ถ้าพ่อแม่ครูจารย์ยังอยู่เวลานั้น พอไปเล่านี้ให้ท่านฟัง ท่านก็จะว่า ก็นั่นแลจุดขึ้นทันทีเลยนะ ไอ้อจุดไอ้อต่อมนั้นแหละคือมหายัย ตัวนั้นแหละว่างั้นเลย เอาฟาดลงไปตรงนั้น มันจะสะดุดบึ้ง ดีไม่ดีอาจผางในเวลานั้นเลยเพราะมันเตรียมพร้อมแล้ว แต่เนี่ยมันงไปเสียไม่รู้ เราถึงคิดเสียดาย โอัย ถ้าพ่อแม่ครูจารย์ยังมีชีวิตอยู่ เช้าวันนั้นแน่ ๆ พอท่านกระตุกบึบ จุดต่อมก็คือผู้รู้นั้นแหละ ผู้รู้ที่ใสสว่างนั้นแหละมันเป็นภยรู้ใหม่ พอว่าท่านนั้นก็รู้ว่ามันเป็นภยก็พลิกปุบละซี ใครจะไปจับมันเมื่อเป็นภย นี่มันเห็นว่าเป็นคุณละซีมันถึงติด นั่นแหละคือตัวภพ ก็นั่นแหละคือตัวภย นั่นใสผางทีเดียวผางเลย

เราเลยเสียดาย ไปก็แบกอันนี้ไปหากสะดุดกันอยู่อย่างนั้น ไม่รู้จักวิธีแก้ ลงจากวัดดอยธรรมเจดีย์ก็ไปคนเดียว หาอุบายมาเยียมแม่ จะไปไหนต้องหาอุบายมาเยียมแม่ คือไปเยียมแม่ใครมาด้วยไม่ได้ ก็ไปเยียมแม่จะหาความสงบมาจากไหน พระก็ไม่กล้าตามไป บอกมาเยียมแม่ ๒ คืนเยียมแม่พอเป็นพิธี ออกจากนั้นก็ผิงเลย เข้าป่าเลยไปทางอำเภอบ้านฝื่อ อำเภอบำบ่อ แต่ก่อนศรีเชียงใหม่ยังไม่มี ขึ้นไปอยู่ถ้ำผาดัก ลึกลงพักภาวนาอยู่นั้นเป็นเวลา ๓ เดือน เดือน ๓ ไปเดือน ๖ กลับมาวัดดอยธรรมเจดีย์แบกปัญหานี้ไป ๓ เดือน

เราไม่ลืมนะ เพราะมันเป็นจุดที่ไม่น่าลืมนะ พอเดือน ๖ ก็มาแล้วขึ้นวัดดอยอีก ภาวนานะชิมันก็สะดุดกันอยู่เรื่อย ๆ แต่ไม่รู้จักวิธีแก้ สะดุดกันเรื่อย เรื่องความสว่างไสวมันก็จำของมันอยู่นั้นแหละ แต่มันมีเครื่องสะดุดว่ามีจุดมีต่อมอะไร ความสว่างไสวจึงไม่แสดงฤทธิ์เดชมาก เพราะอันนี้คอยเตือน ๆ สุดท้ายมันก็ได้ตรงนั้น แนะ กลับมานี้จะเป็นเดือน ๖ ข้างแรม สำหรับข้างขึ้นข้างแรมแล้ว แรม ๑๔ ค่ำเดือนพฤษภา เวลาไปเทียบดูกับปฏิทิน ๑๐๐ ปี ตรงกับวันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๔๙๓ นั้นแหละ วันแรม ๑๔ ค่ำเดือน ๖ พอตื่นเช้ามาก็เป็น ๑๕ ค่ำ ลงอุโบสถในวัน ๑๕ ค่ำเสร็จแล้วก็มาวัดสุทธาวาส จำไม่ลืมนะ มันจะลืมนะได้ยังงี้ของขนาดนี้ ไม่มีทางลืมนะ ตายมันก็ไม่ลืมนะ

มันก็เอาตัวนั้นแหละ ตัวสว่างไสวพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงด้วยความละเอียดของมัน เช่น ความสว่างมันก็เป็นอนิจจัง มันจะเปลี่ยนของมันตามความละเอียดของธรรม ความสุขความทุกข์ก็จะเปลี่ยนตามความละเอียดของธรรม ธรรมละเอียดเท่าไร

ความสุขก็ละเอียด ทีนี้ความทุกข์ที่มันแทรกกันไปเป็นคู่เคียงกันมันก็ละเอียด มันให้เห็นอยู่อย่างนั้น จึงเป็นของไม่แน่นอน จิตถึงขนาดนี้แล้วทำไมมันมีลักษณะเปลี่ยนแปลง เดี่ยวว่าสุขเดี่ยวว่าทุกข์ เดี่ยวว่าผ่องใสเดี่ยวว่าเศร้าหมอง ทำไมมันพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงไปได้หลายสัณหหลายคมนะจิตดวงนี้

นั่นเวลามันจะเอากันนะ มันกำลังวินิจฉัยอยู่ จิตดวงเดียวทำไมพลิกแพลงเปลี่ยนแปลง เดี่ยวว่าสุขแล้วเดี่ยวว่าทุกข์ คำว่าสุขก็พอจับได้เท่านั้นนะ คำว่าทุกข์ก็พอจับได้ คือสุขทุกข์เปลี่ยนแปลงพอจับได้เท่านั้น มันเปลี่ยนได้ ละเอียดก็เปลี่ยนไปตามส่วนละเอียด ทำให้จับได้ ๆ มันก็งอยู่ในตัวเองนั่นแหละ ทำไมจิตนี้เป็นขนาดนี้แล้วยังไว้วางใจไม่ได้ ทำไมจึงพลิกแพลงเปลี่ยนแปลง เดี่ยวว่าสุขแล้วเดี่ยวว่าทุกข์ เดี่ยวว่าผ่องใสเดี่ยวว่าเศร้าหมอง ทำไมมันพลิกอยู่อย่างนี้ ก็โลกอันนี้มันหมดแล้วมันไม่มีอะไรจะพิจารณา มันปล่อยมันวางหมด เหลือแต่จิตดวงเดียวที่ปล่อยไม่ได้วางไม่ได้ มันกำลังพันกันอยู่นั่น

สักเดี๋ยว นี่เห็นไหมละธรรมขึ้นมา นี่แหละเรียกว่าธรรม คราวนี้มันแก้กันได้เลย โดยไม่มีเจตนาแก้ คราวนี้แก้แบบกลาง ๆ มัชยสถ้อยู่กลาง ๆ จะจดจ่อกับอะไรก็ไม่ใช้ พอว่าเดี่ยวว่าสุขว่าทุกข์ทำไมมันเปลี่ยนแปลงได้นักหนาหนานะจิต เปลี่ยนร้อยสัณหพัน คมยังงี้ เอาความแนใจกับมันได้ยังงี้ นั่น มันตั้งจุดหมายเข้าไปแล้วนะ ตั้งข้อสงสัยแล้วทีนี้ ก็เป็นจุดที่จะจ่อกัน สักเดี๋ยวธรรมก็ขึ้นแล้วทีนี้ นี่แหละธรรมเกิดธรรมเตือนธรรมบอก คำว่าสุขก็ดี นั่น ขึ้นแล้วนะเป็นคำ ๆ ขึ้นมา คำว่าสุขก็ดี คำว่าทุกข์ก็ดี คำว่าผ่องใสก็ดี คำว่าเศร้าหมองก็ดี ธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตานะ นั่นเห็นไหมบทเวลามัน..คือควรปล่อยวางทั้งหมด พุดง่าย ๆ ธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตานะ เท่านั้นแหละ มันก็หยุดก็ัก จะทำงานอะไรก็ไม่ทำ จะว่าเพลินมันก็ไม่เพลิน จิตขั้นนั้นเรียกว่าเพลินไม่ได้แล้ว เป็นเพียงว่าจดจ่อกับอะไรไม่จดจ่อกับอะไรเท่านั้น

พอว่าธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตาเท่านั้น แล้วจิตก็วางตัวเป็นกลาง ๆ ถ้าเป็นนักหมายก็เรียกว่าต่อยบทเพลิน แต่ที่เราไม่เพลินเป็นแต่เพียงว่ากลาง ๆ ไม่เจาะจงกับงานขึ้นใดจุดใด เป็นกลาง ๆ ขึ้นตรงนั้นละซิ ผางขึ้นมานั้นที่ว่าฟ้าดินถล่ม เอาตรงกลางนั้นเลย ผางขึ้นมาตรงนั้น ทีนี้มันก็ย้อนไปเห็นละซิที่ว่าสว่างไสวจนอัศจรรย์ตัวเอง มันเท่ากับกองขี้ควายกองหนึ่ง ฟังซิ กับธรรมชาติที่ปรากฏขึ้นทีหลังนี้ มาเทียบกันแล้วว่าสว่างไสวอัศจรรย์เกินคาดเกินหมาย มันเท่ากับกองขี้ควายกองหนึ่ง เมื่อเทียบกับธรรมชาตินี้แล้ว อันกองขี้ควายนี้แลไปกลบธรรมชาติที่เลิศเลอไว้ มันไม่ให้เห็นมันก็ให้อัศจรรย์อยู่กับกองขี้ควาย

พออันนี้พริบลงเท่านั้น ขาดสะบั้นลงไปเท่านั้น อันนั้นเลิศขนาดไหนพูดไม่ได้เลย แต่ความรู้ไม่สงสัย แต่ที่จะมาพูดมาแยกอะไรมันไม่มีสมมุติ อันนั้นเลยแล้ว นั้นแหละที่ว่าฟ้าดินถล่ม ถล่มตรงนั้นแหละ ที่นี้ขึ้นคราวนี้มันไม่ได้เหมือนคราวนั้นนะ คราวนั้นกองขี้ควายออกกลวตลาย คราวนี้ธรรมอันเลิศเลอออกกลวตลาย ผิดกันขนาดไหน มันจึงได้เห็น โอ้โฮ.ที่ว่าสว่างไสวมันก็คือกองขี้ควายนี้เท่านั้น ไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร เมื่อมาดูกับธรรมชาติที่รู้ที่อยู่กระจ่างนั้น เทียบกันแล้วจึงดูกันไม่ได้ จากนั้นกองขี้ควายนั่นก็หายเลย หมดโดยสิ้นเชิงแต่ขณะนั้น ไม่เคยมีอะไรมาแสดงตัว แสดงอะไร มองเห็นกองขี้ควายมันก็รู้แล้ว มันจะไปจับอะไรที่นี้ แต่ก่อนมันไม่รู้ละซี

นี่แหละที่ว่าท่านฟังธรรมเป็นระยะ ๆ เราถ้าพ่อแม่ครูจารย์มันยังอยู่เวลานั้น นั้นแหละจุดต่อมอยู่ที่ไหน นั้นแหละจะเอากันตรงนั้นแหละนะ เวลารู้แล้วมันก็ลงจุดนั้น อ้อ.จุดต่อมคืออันนี้เอง พ่อแม่ครูจารย์จะใส่ตมเข้าไปตรงนี้ ก็จุดนั้นแหละต่อมนั้นแหละจุดที่ตัวสว่างไสว นั้นแหละตัวมหากษัยขึ้นทันที มันก็ปล่อยฝังติดเลย เป็นอย่างนั้นแหละ พระในครั้งพุทธกาลฟังเทศน์สำเร็จ เราฟังมันไปได้เป็นพัก ๆ ฟังคราวนี้แก้ได้ อย่างนี้ ฟังคราวนี้ผ่านได้ ทางนี้ผ่านไปเรื่อย ๆ เวลาเราพิจารณาอยู่ที่ติดอยู่ตรงไหนจ่ออยู่ตรงนั้น ท่านเทศน์ผ่านเข้ามา ๆ คอยฟังจุดนี้ จุดนี้ท่านว่ายังไง เราติด ท่านไม่ได้ติด พอผ่านไปบีบจับได้ปั๊บสวมรอยปั๊บ โดดตามเป็นระยะ ๆ อย่างนั้นแหละท่านว่าผู้ฟังเทศน์สำเร็จมรรคผลนิพพาน ท่านสำเร็จอย่างนั้นนะ

ผู้ที่เร็วก็เร็ว ผู้ที่ไม่เร็วก็ค่อยไปเป็นพัก ๆ เพราะมันมีหลายประเภท ดังที่เคยพูดแล้ว ๔ ประเภท ประเภทที่รวดเร็วก็ อุกมภูติบุญญ รongลงมาก วิปจิตต์บุญญ เนยยะ ปทปรมะ เป็นชั้น ๆ อย่างนั้น

ว่าจะพูดถึงเรื่องท่านสุวัจน์ มันก็เลยไปย้อนกลับมาอีก ท่านสุวัจน์นี้ท่านบอกว่า ท่านพูดด้วยตัวท่านเอง พูดด้วยความตื่นเต็นนะ มาพูดกับเราต่อหน้าต่อตาของเรา แต่ท่านไม่ได้พูดว่าท่านได้คุณงามความดีหรือได้อะไรจากเรา แต่ท่านก็พูดถึงเรื่องท่านฟังเทศน์เรา บทเวลามันจะหมุนตัวก็ฟังเทศน์ท่านอาจารย์ ที่เทศน์อยู่วัดอโศการามว่า นั้นนะ แต่คงจะเป็นฟังเทปทำ เทปนั้นเทศน์ที่วัดอโศการาม ท่านจะฟังอยู่ที่ไหนก็ไม่ทราบ ฟังไป ๆ เพราะเทศน์สอนพระมันก็ต้องธรรมะขั้นสูงละ เทศน์วัดอโศการาม ฟังไป ๆ ไปถึงจุดสำคัญ ๆ มันสะดุดปั้งเลยทันที จิตนี้กระเทือนปั้งเลยท่านว่า พอเทศน์นี้เข้าไปจุดนั้นบีบเท่านั้น จิตนี้กระเทือนปั้ง ทางนี้พอกระเทือนแล้วที่นี้หมุนตัวเลย ท่านว่านั้นนะ เลยไม่มีวันมีคืน นั้น พอไปกระเทือนเท่านั้นแหละ ที่ธรรมท่านอาจารย์เข้าไป กระตุกตรงนั้นเท่านั้นมันสะดุดใจก็เลย ที่นี้มันก็แผ่กันออกแล้วหมุนกันใหญ่เลย ท่านพูดด้วยความตื่นเต็น

ท่านสุวัจน์ท่านพูดเกี่ยวกับเรา เราดูท่านรู้สึกว่างเราเรียกว่าร้อยเปอร์เซ็นต์เลยแหละ แต่ก่อนก็เป็นธรรมดา ตอนที่ท่านมาเล่าให้ฟังเรารู้ ดูอะไรดูยาก ดูคนดูยากแต่ดูตัวเองแหละ ดูคนข้างนอกไม่ยาก ไม่ยากยังไง อยากรู้ก็ได้ไม่อยากรู้ก็ได้ แน่ะ มันไม่ยากเข้าใจไหม ดูตัวเองต้องดูจริง ๆ ไม่ดูจริง ๆ มันไม่รู้แน่ ดูคนอื่นดูก็ได้ไม่ดูก็ได้ จึงเรียกว่าไม่ดูยาก (หัวเราะ) ดูตัวเองต้องดูจริง ๆ ทุกอย่างมันจะแสดงที่ใจ ๆ นี้ ใจเป็นมหาเหตุ คือกิเลสอยู่ที่นั่น มันจะแสดงลวดลายของมันตลอดเวลา สติปัญญาคือธรรมจ่ออยู่มันก็รู้เห็น ค่อยกระจำงออก ๆ ที่นี้แย้รู้ทันที นั่นเห็นไหม เวลา มันทันกันมันรวดเร็ว ธรรมเหนือ ๆ เหนือเข้าไปเท่าไร กระตักนิดหนึ่งรู้ทันที ๆ ขาดไปพร้อม ๆ นั่นแหละธรรมเป็นอย่างนั้น

เป็นยังไงพวกเราถือพุทธศาสนา เอาคัมภีร์ไบเบิลมาอวดกัน เอาตัวหนังสืออยู่ในพระคัมภีร์ไบเบิลเข้ามาเป็นความจดความจำ ตั้งตู้พระไตรปิฎกขึ้นในความจำ โอ้อ่า ฟุฟว่าตัวได้เรียนสูงชั้นนั้นชั้นนี้ไป เรียนตัวหนังสือในไบเบิล ได้แต่ความจำออกมาแล้วเอาความจำมาเป็นมรรคเป็นผลมีที่ไหน ไม่เคยมี ความจำเป็นแนวทาง การปฏิบัติตามแนวทางนั้นเป็นภาคที่จะเอาจริงเอาจัง พอภาคปฏิบัติจับตรงไหน ๆ ปฏิเวธคือความรู้ตามระยะ ๆ ที่ก้าวเดินไปมันก็รู้ขึ้นมา ๆ เพราะฉะนั้นคำว่า ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จึงแยกกันไม่ออก เรียกว่าศาสนาสมบูรณ์แบบ ถ้ามีปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ กลมกลืนกัน

ถ้ามีแต่ปริยัติมันก็เป็นเหมือนนกขุนทองแก้วเจ้าขา ๆ เรียนมา เรียนมาก็คัมภีร์ก็เรียนแก้วเจ้าขา สุดท้ายก็กลายเป็นนอนแทะกระดาษโดยไม่รู้สีกตัว ดีไม่ดีภูมิใจในนอนแทะกระดาษของตัวเอง ไม่มีภาคปฏิบัติต้องเพลिनเป็นบ้าไปกับความจำเป็นมรรคเป็นผลไปเลย ถ้ามีภาคปฏิบัติจับเข้านี้มันปัดออกทันที ๆ นะ นี่เป็นแผนที่ทางเดิน ๆ ทางนี้ก้าวเรื่อยไป เพราะฉะนั้นความรู้ทางด้านปริยัติที่จดจำมากับความรู้ที่เป็นขึ้นจากความจริงในภาคปฏิบัตินี้จึงผิดกันมากที่สุด พุดทางภาคปฏิบัติพุดไม่ได้สงสัย ตั้งแต่ธรรมะพื้น ๆ ขึ้นไปถึงวิมุตติหลุดพ้น ไม่มีสะทกสะท้าน เพราะเจ้าของทรงไว้แล้วทุกสิ่งทุกอย่างในหัวใจ นั่น มันต่างกันอย่างนี้นะ

การพูดอย่างนี้ถ้าเราไม่ได้เรียน เขาก็จะหาว่าเราเป็นบ้าหมดทั้งโคตรทั้งแซ่ หลวงตาบัว อีตาบัวเขาก็จะว่าอย่างนั้น ได้หน้าได้หลังอะไร โคตรพ่อโคตรแม่มันก็ไม่เคยได้เรียนหนังสือ จะไปรู้เรื่องอะไรมันก็พุดป่า ๆ ดง ๆ ไปอย่างนั้น ที่นี้โคตรพ่อโคตรแม่เราไม่ได้เรียน แต่หลวงตาบัวเรียนละซิ มันก็รู้ด้วยกัน แน่ะ มันจึงดีตรงนี้ไม่ได้ เพราะเราเรียน การเรียนเป็นกำแพงกัน เขาจะมาหาว่าเราไม่ได้เรียนไม่ได้ แน่ะ มันก็เอามาเทียบหมดเรียนมากเรียนน้อยภาคปริยัติ เรียนเท่าไรมันก็เข้าใจได้หมด

แม้แต่เทศน์ภาคปริยัติกับภาคปฏิบัติ ผิดกันคนละโลกเลย ภาคปริยัติจะต้องวิ่งตามคัมภีร์เพราะมันไม่มีความจริงในใจพอจะหยิบยกออกมาแสดง มันก็ต้องยืมคัมภีร์วิ่งตามคัมภีร์ไปก่อน คัมภีร์ท่านว่ายังไงท่านสอนยังไงก็อ่านไปเรื่อยอย่างนั้นแหละ ลอย ๆ ไป ท่านว่ามรรคผลนิพพานเราก็ได้แต่ความจำของมรรคผลนิพพาน ตัวมรรคผลนิพพานจริง ๆ เราไม่ได้ มันก็ไม่ถึงใจละซิ ถ้าภาคปฏิบัติจับเข้าตรงไหนว่าสมาธิ จิตเป็นสมาธิ สมาธิขึ้นใดจิตเป็นสมาธิขึ้นนั้นแล้ว ปัญญาขึ้นใดจิตเป็นปัญญาขึ้นนั้นแล้ว จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้นจิตเป็นไปโดยตลอดทั่วถึงแล้วสงสัยอะไร พุดออกมามันก็ผางเลย ๆ ไม่ต้องวิ่งไปหาคัมภีร์

คัมภีร์จริง ๆ อยู่ในพระทัยของพระพุทธเจ้าในใจของพระอรหันต์ ถอดออกจากใจนี้แล้วก็ไปเป็นคัมภีร์ใบลาน เพื่อให้กุลบุตรสุดท้ายภายหลังได้ไต่เต้าไปตามแบบแปลนแผนผังคือคัมภีร์นี้ทั้งนั้น หลักใหญ่จริง ๆ อยู่ในหัวใจ เวลามันได้เข้าถึงหัวใจแล้วมันไม่ได้ออก-ออกภายนอก ออกไปหาอะไร งมอะไรมเงา ตามตัวมันได้แล้วไปหาตามรอยมันที่ไหน รอยก็อยู่กับตัวมันแล้ว ธรรมทั้งหมดก็อยู่ที่หัวใจแล้ว จำอยู่นั้นแล้วสงสัยที่ไหน ท่านไม่สงสัยนะ อย่างที่เราเทศน์นี้เราพูดจริง ๆ เราไม่ได้อวด ไม่ว่าจะเทศน์กัณฑ์ไหน ๆ จะเอาอะไรมาอ่านทานให้เราฟังเพื่อจะแก้ความผิดพลาดไม่เคยมีอ่านคือพูดเทศน์มาตลอดหรือพิมพ์มาอ่านให้ฟังตลอดกัณฑ์ เราก็ไม่เคยได้ไปแก้จุดไหน ๆ ว่านี่เทศน์ผิดไปไม่มี นอกจากสัญญามันเข้าตัด อันนี้ใคร ๆ ก็รู้ได้ด้วยกัน

สัญญามันเข้าตัดหลงลืมไป เช่น คนทำบุญให้ทานตายแล้วไปนรกอย่างนี้ นี่เรียกว่าความจำมันเข้าตัด เข้าใจใหม่ คนอื่นฟังมันก็รู้ เจ้าของก็เรียกว่าความจำมันพลิกไปแล้ว เจ้าของหลงพูดไปอย่างนั้นเข้าใจใหม่ ไม่ใช่ความจริงพาพูด ความจำพาพูดมันทำให้หลงไป คนอื่นฟังก็รู้ คนทำบุญให้ทานไปนรก คนทำบาปไปสวรรค์อย่างนี้นะ คือจะว่าไปนรกมันกลับเป็นสวรรค์ขึ้นมาเสีย แทนที่จะว่าสวรรค์มันกลับว่าไปนรกเสียอย่างนี้ นี่เรียกว่าความจำ ความจำมันพลิกได้ ๆ อันนี้ใครก็รู้กัน แต่เป็นหลักความจริงมันจะพุ่ง ๆ ของมัน ถ้าความจำพลิกแพลงอย่างนี้มันก็เป็นอย่างนั้น

ศาสนาคงเส้นคงวานะ ฟัน้องทั้งหลายให้ทราบทั่วหน้ากัน ไม่มีบกมีบางไม่มีเรียวมี่แหลม เสมอต้นเสมอปลาย แต่กิเลสมันคอยตีตลอด มันจะเหยียบศาสนาตลอดไม่ให้มีมรรคมีผล ดีไม่ดีมันก็หลอกคนได้ ใครทำชั่วไปสวรรค์มันจะว่าอย่างนั้น ใครทำดีตกนรกมันจะว่า กิเลสมันหลอกอยู่ตลอด โศตรแซ่ของกิเลสไม่มีโคตรใดแซ่ใดจะพูดตามหลักความจริง จะหลอกทั้งนั้นเลย แต่ธรรมแล้วจริงตลอดเลย นี่มันปั่นเกลียวกันอย่างนี้ ฝ่ายกิเลสหลอกตลอด ฝ่ายธรรมจริงตลอด เป็นสองฝั่งรบกันมา วันนี้ก็พูดนานพอสมควร เอาละ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com